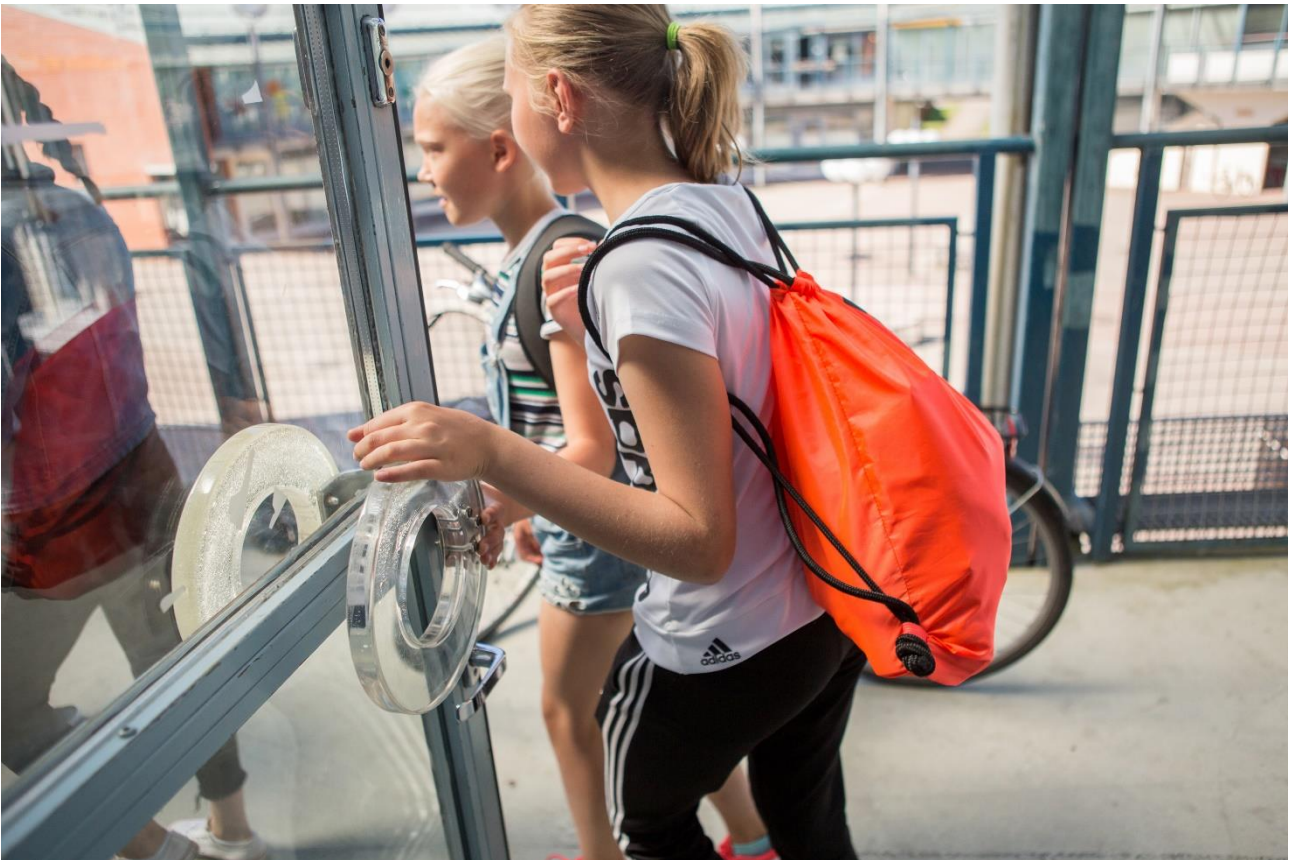

**LAPPEENRANNAN KAUPUNGIN ILTAPÄIVÄTOIMINNAN
TOIMINTASUUNNITELMA
lukuvuosi 2021-2022**

**Hyvinvointi- ja sivistyspalvelut
Lasten ja nuorten lautakunnan päätös 15.06.2021**

SISÄLLYSLUETTELO

- 1. Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan toiminta-ajatus ja tavoitteet**
- 2. Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan hallinnointi**
- 3. Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestäminen**
 - 3.1. Toimintapaikat ja -tilat**
 - 3.2. Toiminta-aika**
 - 3.3. Toimintamaksu**
 - 3.4. Toiminnasta tiedottaminen**
 - 3.5. Toimintaan hakeminen, valintakriteerit ja irtisanoutuminen**
 - 3.6. Lapsiryhmät**
 - 3.7. Ohjaajat**
 - 3.8. Haastava lapsi iltapäivätoiminnassa**
 - 3.9. Kulkemisen ja kuljetusten järjestäminen**
- 4. Sisällölliset painoalueet ja suunnittelun periaatteet**
- 5. Toiminnan seuranta ja arviointi**
- 6. Yhteistyö ja tiedonkulku**
 - 6.1. Yhteistyö koulun kanssa**
 - 6.2. Yhteistyö huoltajien kanssa**
 - 6.3. Verkostoyhteistyö**
 - 6.4. Ohjausryhmä**
- 7. Lasta koskevien tietojen käsittely, salassapito ja luovuttaminen**

1 Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan toiminta-ajatus ja tavoitteet

Aamu- ja iltapäivätoiminta pohjautuu perusopetuksen arvopohjaan, joita ovat ihmisoikeudet, tasa-arvo, demokratia, luonnon monimuotoisuuden ja ympäristön elinkelpoisuuden säilyttäminen sekä monikulttuurisuuden hyväksyminen. Toiminnan tulee perusopetuksen tavoin edistää yhteisöllisyyttä, vastuullisuutta sekä yksilön oikeuksien ja vapauksien kunnioittamista. Tämä tavoite velvoittaa kaikkia aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisessä ja toteuttamisessa mukana olevia tahoja. Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta huomioidaan myös Lasten ja nuorten hyvinvointiselonteossa.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisen yhteiskunnallisena lähtökohtana on turvallisen kasvuympäristön tarjoaminen lapselle. Toiminnan keskeisenä tarkoituksena on tukea lapsen kasvua ja kehitystä sekä tukea myös perhettä ja koulua niiden kasvatustehtävässä. Aamu- ja iltapäivätoiminnan tehtävänä on lapsen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistäminen seuraavista näkökulmista:

- Lapsen vapaa-ajan toiminnan ohjaaminen
- Lapsen kasvun ja kehityksen tukeminen
- Lapsen koulunkäynnin ja oppimisen ja tukeminen
- Varhainen puuttuminen ja sosiaalinen vahvistaminen

Iltaapäivätoiminnan tavoitteena on yhdessä vanhempien ja koulun kanssa tukea lapsen kokonaisvaltaista kehitystä. Vanhempien, kodin sekä koulun kasvatuskumppanuus pohjautuvat keskinäiseen kunnioitukseen ja tasa-arvoon. Avoin ja luottamuksellinen vuorovaikutus luo pohjan hyvälle yhteistyölle ja tiedottamiselle.

Oppimisympäristö suunnitellaan siten, että lapsella on mahdollisuus toiminnan aikana sekä virkistävään monipuoliseen toimintaan, että lepoon koulutettujen ohjaajien opastuksessa. Ilmapiiirin on kiireetön, kannustava ja lapsen henkilökohtaisista tarpeista huolehtiva. Oppimisympäristön turvallisuus tulee taata niin, ettei lapsi joudu kiusaamisen, ahdistelun tai väkivallan uhriksi.

Aamu- ja iltapäivätoiminta ja perusopetus toimivat tiiviissä yhteistyössä ja kehittävät paikalliseen yhteistyöhön sopivia rakenteita ja toimintatapoja.

Iltaapäivätoiminnan tavoitteena on muodostaa jokaisen lapsen päivästä ehjä kokonaisuus. Koulun ja aamu- ja iltapäivätoiminnan sääntöjen yhteiset linjaukset tukevat ja vahvistavat lasten sosiaalista kehitystä.

Toiminnan aikana lapsella on myös mahdollisuus läksyjen tekoon. Vanhemmilla on kuitenkin lopullinen vastuu läksyjen tarkastamisesta. Lapsi oppii pohdintaa oikeasta ja väärästä. Hänen toimimisensa vastuuntuntoisena yhteisön jäsenenä vahvistuu. Hän harjoittelee yhteiselämän pelisääntöjä ja sitoutumista niihin. Hän sisäistää yhteiskuntamme hyviä tapoja ja ymmärtää niiden merkityksen osana jokapäiväistä elämää. Hän oppii paremmin hallitsemaan itseään ja opettelee selviytymään arkipäivän tilanteissa. Hän oppii ymmärtämään tasavertaisuutta ja hyväksymään ihmisten erilaisuuden. Hän oppii ikävaiheensa mukaisesti ymmärtämään, miten terveyttä ja hyvinvointia ylläpidetään. Lapsen kieli- ja kulttuuri-identiteetti sekä hänen kykynsä ilmaista itseään monipuolisesti vahvistuvat ja kehittyvät. Hän tutustuu eri taidemuotoihin, paikalliseen ja kansalliseen kulttuuriin sekä mahdollisuuksien mukaan myös muihin kulttuureihin.

Lapsi kiinnostuu luonnosta ja saa käsityksen omasta riippuvuudestaan ja vastuustaan sekä luonnosta, että rakennetusta ympäristöstä. Hän oppii havainnoimaan ja jäsentämään ympäristöään monipuolisesti, nauttimaan ympäristön monimuotoisuudesta ja kauneudesta sekä tulee tietoiseksi oman toimintansa vaikutuksesta.

2 Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan hallinnointi

Lappeenrannan kaupungin hyvinvointi- ja sivistyspalvelut vastaavat siitä, että perusopetuksen iltapäivätoimintaa toteutetaan 1.8.2004 voimaan tulleen lainsäädännön ja opetushallituksen antamien aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteiden mukaisesti.

Koululaisten iltapäivätoimintaa järjestävät Lappeenrannan kaupungin omat koulut sekä erikseen määrääjäksi valittavat muut palveluntuottajat. Erityisoppilaiden iltapäivätoiminnasta vastaa pääosin Lappeenrannan kaupunki. Nuorisotoimenjohtaja ja iltapäivätoiminnan koordinaattori koordinoivat, arvioivat ja valvovat toimintaa. Lappeenrannan kaupungin lasten ja nuorten lautakunta päättää huoltajilta perittävistä maksuista sekä iltapäivätoiminnan ulkopuolisista palveluntuottajista vuosittain. Asiakasmaksusihteeri päättää iltapäivätoimintaan otettavista lapsista ja päätökset ovat nähtävillä Wilmassa. Itä-Suomen koulussa ja Steinerkoulussa päätökset lähetetään huoltajille.

Iltapäivätoiminnan palveluntuottajien kanssa tehdään vuosittain sopimukset, jossa määritellään sivistys- ja hyvinvointipalveluiden sekä palveluntuottajan oikeudet ja vastuut. Palveluntuottajat sitoutuvat noudattamaan perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan lainsäädäntöä, perusteita sekä kaupungin nuorisotoimen aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelmaa. Iltapäivätoiminnassa olevat lapset on sisällytetty koululaisvakuutuksen piiriin.

Lappeenrannan kaupunki saa iltapäivätoimintaan valtionavustusta. Valtionavustuksesta vähennetään ensin hallintokulut ja loput jaetaan iltapäivätoiminnan järjestäjille kokonaisuudessaan. Valtionavustus jaetaan ulkopuolisille toiminnanjärjestäjille kuukausittain heidän

ilmoittamiensa toimintaan osallistuvien lasten lukumäärän mukaisesti. Avustus maksetaan niistä lapsista, joista on tehty viranhaltijapäätös ja jotka ovat ottaneet paikan vastaan. Kaupungin omana toimintana järjestetty iltapäivätoiminta saa avustuksen omaan toimintakehykseensä tarvittavan henkilöstöresurssin mukaan. Koulujen iltapäivätoiminnan toimintamääräraha vahvistetaan vuosittain käyttösuunnitelmassa.

Lappeenrannan kaupungin hyvinvointi- ja sivistyspalveluiden strategiaan sisältyvät arvot ohjaavat toimintaa iltapäivätoiminnassa. Nämä strategisen kehittämissuunnitelman arvot ovat hyvinvoivat lapset ja nuoret, omatoimisuuden mahdollistaminen, liikkuvat asukkaat sekä elinikäinen oppiminen ja laaja-alainen osaaminen. Eloisassa, puhtaassa ja turvallisessa Lappeenrannassa on kaikkien hyvä elää.

Lappeenranta on lapsiystävällinen kunta. UNICEF tarkoittaa lapsiystävällisyydellä lapsen oikeuksien toteutumista. Lapsen oikeuksien sopimuksen yleisperiaatteet ovat syrjimättömyys, lapsen edun ensisijainen harkinta, oikeus elämään ja kehittymiseen ja lapsen näkemysten kunnioittaminen. Lapsiystävällinen kunta – tunnus velvoittaa myös koululaisten iltapäivätoimintaa toimimaan lapsiystävällisesti.

3 Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestäminen

3.1. Toimintapaikat ja – tilat

Lappeenrannassa tuotetaan iltapäivätoimintaa sekä kouluilla, että tuottajien omissa tiloissa. Kaupunki hakee toimintaan mukaan tulevia palveluntuottajia lehti-ilmoituksella tammikuussa. Ilmoitukseen voivat vastata kaikki halukkaat järjestöt, yhteisöt ja yhdistykset.

Keväällä koulun rehtori tai toiminnan tuottaja osoittaa, mitkä tilat ovat seuraavana syksynä iltapäivätoiminnan käytettävissä ja mihin aikaan. Rehtori tai toiminnan tuottaja tekee kirjallisen selvityksen koordinaattorille käytettävissä olevista tiloista. Koordinaattori vastaa siitä, että tilat ovat asianmukaiset ja soveltuvat iltapäivätoiminnan käyttöön. Iltapäiväryhmissä noudatetaan koulun turvallisuus- ja pelastussuunnitelmia. Välipalikäytänteistä ja tilojen siivoamisesta sovitaan etukäteen rehtorin tai palvelujen tuottajien edustajien kanssa.

Suunniteltuja toimintapisteitä kaudelle 2021-2022 on yhteensä 20 eri puolilla Lappeenranta:

- omatoiminta: Lönnrot, Lappee, Lauritsala, Joutseno, Myllymäki, Pontus, Skinnarila, Voisalmi, Kimpinen, Lavola Kaukas
- seurakunta: Kaukas, Korvenkylä, Kuusimäki/Kourula, Lavola, Pulp
- Itä-Suomen koulu
- Steinerkoulu

- Saimaan Sähinä ry: Kesämäki, Kimpinen

Iltapäivätoiminnassa käytetään koulun tai muita toimintaan soveltuvia lähiympäristön tiloja. Toiminnan järjestäjänä kunnan tulee varmistaa, että tilat ja välineet ovat toimivia, turvallisia ja taroituksenmukaisia.

3.2. Toiminta-aika

Lappeenrannassa koululaisten iltapäivätoimintaa tarjotaan arkipäivinä koulun toiminta-aikoina. Päivittäinen toiminta-aika on vähintään neljä tuntia päivässä 11.30–16.30 välisenä aikana.

Iltapäivätoiminta voi olla lukuvuoden aikana suljettuna kahtena päivänä ohjaajien koulutuksen vuoksi. Lappeenrannan kaupunki ei tarjoa aamupäivätoimintaa. Ulkopuoliset toiminnan tuottajat voivat itse järjestää aamupäivätoimintaa, jota Lappeenrannan kaupunki ei kuitenkaan avusta.

Aamu- ja iltapäivätoimintaa tulee tarjota joko 570 tai 760 tuntia koulun työvuoden aikana kullekin toimintaan osallistuvalla lapsella. Perheet hyödyntävät tarjolla olevan toiminta-ajan tarpeidensa mukaisesti. Toimintaa voidaan järjestää koulun työvuoden aikana arkipäivisin esimerkiksi keskimäärin 3 tai 4 tuntia päivässä, joko aamu- tai iltapäivätoimintana tai molempina. Sitä voidaan järjestää arkipäivinä pääsääntöisesti kello 7.00 – 17.00 välisenä aikana.

3.3 Toimintamaksu

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan maksuista säädetään perusopetuslaissa 48 f §.

Kuukausimaksu saa olla 570 tunnin osalta enintään 120 euroa ja 760 tunnin osalta enintään 160 euroa. Lappeenrannassa IP – toiminnan maksut on tarkistettu vuonna 2017 (kola 3.4.2017 § 31).

Lapsi osallistuu toimintaan	Kuukausimaksu	Sairaana yli 10 pv/kk	Sairaana koko kalenterikuukauden	Poissa koko kalenterikuukauden
1-10 pv	50	0	0	25
yli 10 pv	100	50	0	50

Iltapäivätoiminnan ryhmä voi olla suljettu ohjaajien koulutuksen tai vastaavan syyn vuoksi yhden (1) päivän lukukauden aikana ilman asiakkaalle annettavaa maksuhyvitystä. Koulun loma-aikoja ei hyvitetä maksussa. Palvelutarpeen muutoksesta tulee ilmoittaa sähköisesti omalla lomakkeella Wilma – järjestelmän kautta. Muutokset tehdään aina seuraavan kalenterikuukauden alusta. Huoltaja voi hakea maksun alentamista tai poistamista. Maksu voidaan poistaa, jos

perhe on toimeentulotuen asiakas. Maksu voidaan puolittaa, jos perheen tulot alittavat maksuttoman varhaiskasvatuksen rajan.

3.4 Toiminnasta tiedottaminen

Yleinen tiedottaminen tapahtuu kaupungin kotisivuilla www.lappeenranta.fi

Sivuilta löytyy aamu- ja iltapäivätoiminnan omat kotisivut, joilta löytyy tietoa toimintaryhmistä, toimintasuunnitelmasta, ajankohtaisista asioista ja aamu- ja iltapäivätoiminnan esite sekä tietoa mahdollisista eri toimintapainotteisista ryhmistä.

Lisäksi aamu- ja iltapäivätoimintaan valittujen lasten huoltajille lähetetään tai jaetaan ryhmän toimintaesite ja palvelusopimuskaavake, joista löytyy tietoa ryhmän ohjaajista, toimintatiloista, toiminta-ajasta, ryhmän toiminnasta sekä toiminnasta tiedottamisesta.

Huoltajia tiedotetaan tarpeen mukaan, mutta vähintään kolme kertaa toimintakauden aikana. Lisäksi iltapäivätoiminnasta tiedotetaan tarpeen mukaan lapsille, huoltajille, koulun opettajille ja yhteistyötahoille.

Lasten huoltajia tiedotetaan tekstiviestein, sähköpostein, puhelimitse, kasvotusten, WhatsApp-ryhmän kautta (kysytty ennakoon).

3.5. Toimintaan hakeminen, valintakriteerit ja irtisanoutuminen

Iltapäivätoiminnan paikkaa haetaan lukuvuosittain. Myös erityisluokan oppilaalle voi hakea iltapäivätoiminnan paikkaa. Iltapäivätoimintaan otetaan mukaan määräajassa ilmoittautuneet Lappeenrannassa toimivien koulujen 1.- 2.- vuosiluokkien oppilaat, ensisijaisesti erityistä tukea tarvitsevat oppilaat kaikilta vuosiluokilta. Mikäli hakijoita on enemmän kuin paikkoja, valitaan oppilaat siten, että etusijalla ovat ensimmäisen vuosiluokan oppilaat, joiden kohdalla on jokin toiminnan piiriin pääsyä puoltava seikka, kuten vanhempien vuorotyö, yksinhuoltajuus, vanhempien pitkät työpäivät tai mahdollinen lapsen erityisen tuen tarve. Mikäli paikkoja jää vapaaksi tai vapautuu, voidaan oppilaita ottaa ikä- ja ilmoittautumisjärjestyksessä vielä hakuajan jälkeenkin.

Koululaisten iltapäivätoimintaan Wilman kautta. Myös palvelutarpeen muutokset sekä irtisanomiset tehdään Wilman kautta.

Hakemus tehdään sähköisesti valitsemalla **Hakemukset ja päätökset -> Tee uusi hakemus -> Iltapäivätoimintaan hakeminen.**

Hakuajana tulleisiin hakemuksiin tulee päätökset toukokuun loppuun mennessä. Mikäli paikkoja on vapaana, voidaan lapsia ottaa iltapäivätoimintaan ilmoittautumisjärjestyksessä myös

hakuajan jälkeen. Niiden päätökset tehdään ennen toiminnan alkua. Mikäli huoltajalla ei ole Wilma-tunnusta, tulee hänen ottaa yhteyttä lapsen päiväkotiin/kouluun.

Huom. Steinerin ja Itä-Suomen koulujen iltapäivätoimintaan haetaan näiden koulujen omassa Wilma-järjestelmässä. Wilma-tunnukset näiden koulujen järjestelmään saa kyseiseltä koululta.

Lisätietoja iltapäivätoimintaan hakemisesta saa asiakasmaksusihteeriltä, p. 040 6341 414 tai ph.maksupaatokset@lappeenranta.fi

3.6. Lapsiryhmät (lasten määrä)

Lainsäädännössä ei ole määräyksiä lapsiryhmän koosta. Suositus ryhmäkooksi on 25, jolloin ohjaajia tulee olla vähintään kaksi. Ryhmän koko riippuu myös tarjolla olevien tilojen koosta ja soveltuvuudesta iltapäivätoiminnan käyttöön.

Lappeenrannan kaupungin suositus on yhtä ohjaajaa kohti 15 lasta. Erityistä tukea tarvitsevien lasten kohdalla kyseinen suhde on yksi ohjaaja viittä lasta kohden (1 erityislapsi vie kolmen lapsen paikan).

Toiminta käynnistetään tulevien palveluntuottajien kanssa sopien niissä paikoissa, joissa toimintaan on ilmoittautunut vähintään 12 lasta. Mikäli osallistuvien lasten määrä vähenee alle kahdeksaan, voi palveluntuottaja lakkauttaa toiminnan seuraavan kuukauden alusta. Lapselle tarjotaan iltapäivätoiminnan aikana välipala ja järjestäjän on vakuutettava iltapäivätoiminnassa olevat lapset. Toiminnassa sattuneen tapaturman hoito on lapselle ilmaista.

Erityisopetuksessa olevien oppilaiden aamu- ja iltapäivätoiminnassa noudatetaan toiminnan yleisiä tavoitteita ja sisältöjä. Huoltajien kanssa pyritään sopimaan, miten oppilaan kasvuun ja kehitykseen liittyvät tavoitteet huomioidaan. Toiminta tapahtuu ensisijaisesti muun aamu- ja iltapäivätoiminnan yhteydessä. Oppilaat, joille on tehty erityistä tukea koskeva päätös, ovat oikeutettuja hakemaan aamu- ja iltapäivätoimintaan koko perusopetuksen ajan. Kunta päättää toiminnan laajuudesta. Mikäli mahdollista, erityistä tukea saavien oppilaiden aamu- ja iltapäivätoiminta järjestetään muun aamu- ja iltapäivätoiminnan yhteydessä. Jos oppilaiden tarpeet sitä edellyttävät, voidaan toiminta järjestää myös omissa ryhmissä. Aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestäminen mahdollisuuksien mukaan oman ikäkauden mukaisissa ryhmissä tukee erityistä tukea saavien oppilaiden kehitystä.

3.7. Ohjaajat

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa tulee olla toiminnan järjestämistapa huomioon ottaen riittävä määrä ammattitaitoisia ohjaajia. Kunnan tulee huolehtia aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajien riittävästä määrästä sekä osaamisesta mm. suunnitelmallisen täydennyskoulutuksen avulla. Lain

mukaan kunnan tulee huolehtia, että niiltä henkilöiltä, jotka työskentelevät henkilökohtaisessa vuorovaikutuksessa alaikäisen kanssa ilman huoltajan läsnäoloa, pyydetään nähtäväksi ote rikosrekisteristä.

Jokaisessa toimipisteessä on vähintään yksi ohjaaja, jolla on soveltuva koulutus tehtävään. Henkilökunnan kelpoisuudesta vastaa toiminnan järjestäjä lain mukaisesti (valtioneuvoston asetus opetustoimen henkilöstövaatimuksista 986/1998, johon on lisätty säännökset aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajan kelpoisuusvaatimuksista 115/2004).

Ohjaajana toimivalta henkilöltä vaaditaan tehtävään soveltuva tutkinto ja taito toimia lapsiryhmän ohjaajana. Lappeenrannassa hyväksytyt tutkinnot ovat:

- korkeakoulututkinto, joka liittyy lasten ja nuorten kanssa toimimiseen
- ammatillinen perustutkinto, ammattitutkinto tai erikoisammattitutkinto, jotka liittyvät lasten ja nuorten kanssa toimimiseen
- aikaisemmat opistoasteen tutkinnot ja ammatillista perustutkintoa vastaavat aikaisemmat opinnot tuottavat tutkinnon osalta ohjaajan kelpoisuuden

Ohjaajan kelpoisuus on myös henkilöillä, joka on kelpoinen antamaan esiopetusta, luokanopetusta tai aineen opetusta tai toimimaan oppilaanohjaajana. Taito toimia lapsiryhmän ohjaajana voi olla hankittu tutkintoon kuuluvissa opinnoissa tai muulla koulutuksella tai osoitettu työkokemuksella tai muulla toiminnalla.

Ohjaajat vastaavat toiminnan sisällön suunnittelusta ja toteutuksesta sekä toimintaympäristön viihtyisyydestä ja turvallisuudesta yhdessä esimiehensä kanssa. Ohjaajalta vaaditaan kykyä toimia ryhmän vastuullisena aikuisena ja hyviä vuorovaikutustaitoja, jotta yhteistyö vanhempien ja koulun kanssa on sujuvaa.

Toiminnan järjestäjä huolehtii myös kunkin toiminnassa olevan aikuisen rikostaustan selvittämisestä pyytämällä nähtäväksi rikosrekisteriotteen ennen toiminnan käynnistymistä.

Toimintakauden alussa järjestetään tarvittaessa uusille ohjaajille perehdyttämistilaisuus iltapäivätoiminnan tavoitteista ja perusteista, toiminnan suunnittelusta ja ohjaajien tehtävistä. Perehdyttämisestä vastaa Lappeenrannan kaupungin hyvinvointi- ja sivistyspalvelut.

Ohjaajille järjestetään yhteistä koulutusta eri aiheista vähintään kaksi tilaisuutta lukuvuoden aikana. Ohjaaja vastaa toiminnasta itsenäisesti. Jokainen toimipiste ilmoittaa koordinaattorille kuka tai ketkä ovat vastuuhjaajia ryhmässä.

3.8. Haastava lapsi iltapäivätoiminnassa

Iltapäivätoiminnan järjestäjällä on velvollisuus järjestää toimintaympäristö turvalliseksi lapselle. Sovellettavaksi tulee perusopetuslain 48d §, jonka mukaan aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistuvalla lapsella on oikeus turvalliseen toimintaympäristöön.

Haastava lapsi iltapäivätoiminnassa voi aiheuttaa haasteita/vaaratilanteita sekä työntekijöille, muille lapsille, että itselleen. Tällaisissa tilanteissa on hyvä keskustella huoltajien ja lapsen kanssa sekä iltapäivätoiminnanohjaajien ja koulun (vanhempien luvalla) kanssa ja miettiä, mistä lapsen käytös johtuu. Käytettävissä olevia toimintatapoja ovat henkilöstön ohjaus ja mahdollinen lisätyövoima, jotta lapsi saa tarvitsemansa tuen. Tilanteen seurannassa tarvitaan myös säännöllinen yhteistyötä ja viestintää huoltajien kanssa.

Haastavien tilanteiden ennaltaehkäisemiseksi iltapäivätoiminnassa kiinnitetään huomioita seuraaviin seikkoihin:

- ennakointi
- menettelytavoista sopiminen lapsen huoltajien ja hoitavien tahojen kanssa
- jos tilanne etenee jostain syystä vakavaksi vaaratilanteeksi, niin tällöin jokaisella meistä on velvollisuus toimia siten, että kukaan toimintaympäristössä ei vahingoittuisi
- vaaratilanteen sattuessa ilmoitus koulun rehtorille ja nuorisotoimenjohtajalle

Perusopetuslain 1 §4 momentin mukaan aamu- ja iltapäivätoimintaan ei sovelleta perusopetuslain kurinpitopykälää.

3.9. Kulkemisen ja kuljetusten järjestäminen

Aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestettäessä tulee ottaa huomioon, että **vain** niillä toimintaan osallistuvilla **erityisen tuen oppilailla**, joilla on oikeus koulumatkaetuun, on mahdollisuus käyttää tätä etuutta iltapäivätoiminnan osalta. Kunnalla ei ole velvollisuutta järjestää aamu- ja iltapäivätoiminnan koulukuljetuksia.

Jos iltapäivätoimintapiste on koulun ulkopuolella, huoltajat ovat vastuussa oppilaan kulkemisesta koulun ja iltapäivätoiminnan välillä. Kaupunki ei vastaa kuljetuksista. Ulkopuolinen toiminnan tuottaja voi halutessaan saattaa oppilaita koulun ja iltapäivätoimintapaikan välillä.

Oppilaalla on oltava huoltajan lupa osallistua koulun kerhotoimintaan. Iltapäiväkerhon ohjaajan on varmistettava oppilaan huoltajalta lapsen osallistuminen koulun kerhoon. Ohjaaja lähettää oppilaan kerhoon ja ottaa oppilaan vastaan, mikäli koulun kerho on vanhempien oppilaalle varaaan iltapäivätoiminnan aikana.

Ohjaaja ottaa välittömästi yhteyttä oppilaan huoltajiin, jos oppilas ei palaa sovitusti takaisin iltapäivätoimintaan.

Erityistä tukea tarvitseva koulumatkaetuuteen oikeutettu oppilas saa kuljetuksen koulusta kaupungin järjestämään iltapäivätoimintapaikkaan, jos hänen koulullaan ei järjestetä iltapäivätoimintaa. Näissä tapauksissa huoltajat huolehtivat oppilaan kuljettamisesta iltapäivätoiminnasta kotiin. Jos erityistä tukea tarvitseva koulumatkaetuuteen oikeutettu oppilas osallistuu kaupungin järjestämään iltapäivätoimintaan omalla koululla, erityisen tuen oppilaan on mahdollista käyttää etuutta myös iltapäivätoiminnasta kotiin. Kunnalla ei kuitenkaan ole velvollisuutta järjestää iltapäivätoiminnan kuljetuksia.

4 Sisällölliset painoalueet ja suunnittelun periaatteet

Lappeenrannan iltapäivätoiminta järjestetään opetushallituksen hyväksymien koululaisten aamu- ja iltapäiväkerhotoiminnan perusteiden mukaisesti. Yleisesti iltapäivätoiminta tarjoaa lapselle monipuoliset mahdollisuudet ohjattuun toimintaan, vapaaseen leikkiin ja ulkoiluun. Myös koulutehtävien tekeminen on mahdollista, mutta kuitenkin vastuu koulutehtävistä ja niiden tekemisen valvonnasta on huoltajilla. Toiminnassa tulisi olla myös mahdollisuus lepoon rauhallisessa ympäristössä. Kaikki toiminta tapahtuu ammattitaitoisen ja tehtävään soveltuvan henkilön valvonnassa.

Toimintaa voidaan järjestää iltapäivätoiminnan järjestämispaikan, ohjaajien vahvuuksien ja ryhmän tarpeiden mukaan. Lapset saavat osallistua toiminnan suunnitteluun esittämällä omia toiveitaan toiminnan sisältöön. Lasten ja vanhempien toiveet otetaan huomioon mahdollisuuksien mukaan.

Aamu- ja iltapäivätoiminta kootaan seuraavista sisällöllisistä kokonaisuuksista:

- eettinen kasvu ja yhdenvertaisuus
- leikki ja vuorovaikutus
- liikunta ja ulkoilu
- ruokailu ja lepo
- kulttuuri ja perinteet
- käden taidot ja askartelu
- kuvallinen, musiikillinen, kehollinen ja kielellinen ilmaisu
- mediataidot
- arkiaskareet, elinympäristö ja kestävä elämäntapa
- erilaiset tiedolliset ja taidolliset aihepiirit

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa pyritään tekemään yhteistyötä kaupungissa meneillään olevien hankkeiden kanssa, joiden tavoitteena on erityisesti edistää lasten ja nuorten hyvinvointia. Esimerkkeinä esim. Liikkuva koulu ja Myö harrastetaa lähel – Lappeenrannassa, jossa tavoitteena on tarjota erilaisia harrastamisen mahdollisuuksia iltapäivien aikana sekä tavoittaa etenkin sellaisia lapsia ja nuoria, joilla ei ole vielä omaa harrastusta. Tällä tavoin viedään myös eteenpäin yhtä hyvinvointi- ja sivistyspalveluiden tärkeää tavoitetta eli harrastustakuun täyttymistä.

5 Toiminnan seuranta ja arviointi

Aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestävän kunnan tulee hyväksyä perusopetuslaissa tarkoitettua aamu- ja iltapäivätoimintaa varten toimintasuunnitelma, joka on laadittu perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet ja paikalliset olosuhteet huomioon ottaen. Toimintasuunnitelman tarkoituksena on tukea aamu- ja iltapäivätoiminnan paikallista järjestämistä ja kehittämistä sekä lisätä toiminnan suunnitelmallisuutta ja pitkäjänteisyyttä. Kunnan tulee myös arvioida antamaansa tai hankkimaansa aamu- ja iltapäivätoimintaa sekä osallistua toimintansa ulkopuoliseen arviointiin. Arviointien keskeiset tulokset tulee julkistaa.

Aamu- ja iltapäivätoimintaa arvioidaan vuosittain asiakaspalauttein ja arviointikyselyin. Arviointi voi olla valtakunnallista tai kunnan itse järjestämää. Arviointitulosten pohjalta toimintaa kehitetään edelleen. Ulkopuolisen arvioinnin lisäksi ohjausryhmä seuraa ja arvioi toiminnan laatua. Kaupunki arvioi vuosittain jokaisen kerhönjärjestäjän toimintaa. Kerhokäynnin tarkastetaan, että kunkin järjestäjän iltapäivätoiminta on lainmukaista ja että sopimuksessa määritellyt asiat toteutuvat. Koululaisten iltapäivätoiminnan ohjaajien kanssa käydään vuosittaiset kehityskeskustelut. Arviointituloksista nousevat kehittämisen kohteet annetaan lasten, huoltajien, aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajien ja järjestäjän vastuuhenkilön sekä aamu- ja iltapäivätoiminnan koordinaattorin tietoon.

6 Yhteistyö ja tiedonkulku

Toiminnan järjestelyjä suunniteltaessa yhteistyö huoltajan, koulun ja aamu- ja iltapäivätoiminnan kesken on erityisen tärkeää. Huoltajan ja mahdollisesti koulun kanssa sovitaan, miten erityistä tukea saavan oppilaan kasvuun ja kehitykseen liittyvät tavoitteet otetaan huomioon aamu- ja iltapäivätoiminnassa. Moniammatillinen yhteistyö lisää edellytyksiä oppilaan riittävään tukemiseen.

6.1. Yhteistyö koulun kanssa

Henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS) voi sisältää kuvaukset oppilaan osallistumisesta aamu- ja iltapäivätoimintaan sekä yhteistyöstä toiminnan järjestäjän kanssa. HOJKS:ssa voidaan kuvata, miten aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteet ja toimintamallit tukevat oppilaan kehitystä. Tällä tavoin oppilaan koulupäivästä muodostuu kasvatuksellinen kokonaisuus. Aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaaja voi osallistua oppilaan tehostettuun tukeen kuuluvan oppimissuunnitelman tai erityiseen tukeen kuuluvan henkilökohtaisen opetuksen järjestämistä koskevan suunnitelman (HOJKS) laadintaan huoltajan luvalla.

Iltapäivätoiminnan tulee tehdä kiinteää yhteistyötä koulun henkilökunnan kanssa, erityisesti rehtorin, luokanopettajien ja erityisopettajien kanssa. Yhteistyövelvoite on molemminpuolinen.

6.2. Yhteistyö huoltajien kanssa

Iltapäivätoiminnan ohjaajat tekevät myös kiinteää yhteistyötä lasten huoltajien kanssa. Huoltajille järjestetään syksyllä oma tai koulun kanssa yhteinen vanhempainilta. Vanhemmille tarjotaan myös mahdollisuutta tulla henkilökohtaisesti keskustelemaan ohjaajien kanssa lapsestaan ja toiveistaan iltapäivähoidon suhteen.

6.3. Verkostoyhteistyö

Koulun rehtori tai oppilashuoltotoiminnasta vastaava henkilö kutsuu tarvittaessa kokoon moniammatillisen oppilashuoltotyöryhmän. Ryhmään voivat kuulua rehtori, koululääkäri, luokan opettaja, erityisopettaja, terveydenhoitaja, merkkari, psykologi ja koulukuraattori. Kun koululaisten iltapäivätoimintaan osallistuvan lapsen asioita käsitellään oppilashuoltoryhmässä, lapsen iltapäivätoiminnan ohjaaja kutsutaan mukaan palaveriin, jos hänen on tarpeen olla mukana keskustelemassa lapseen liittyvistä asioista.

Koululaisten iltapäiväryhmää informoidaan erityistä tukea tarvitsevan lapsen asioista silloin, kun ne liittyvät lapsen hyvinvointiin ja haasteisiin lapsen käytöksen ohjaamisessa.

Eri hallintokuntien välistä yhteistyötä kehitetään koko ajan. Koululaisten iltapäiväkerhojen järjestävät tahot osallistuvat mahdollisuuksien mukaan koulujen koulutulokkaille järjestettävään päivään esittelemällä omaa toimintaansa ja vastaamalla vanhempien kysymyksiin. Tuottajien edustajat voivat tarvittaessa osallistua myös koulutulokkaiden siirtopalaveriin.

Iltapäivätoiminnan koordinaattori osallistuu alueellisiin verkostopalaveriin ja välittää sieltä saadun tiedon ohjausryhmälle.

6.4. Ohjausryhmä

Iltapäivätoiminnan koordinaattori kutsuu kerran kuussa ohjausryhmän koolle. Ohjausryhmään kuuluu jokaista tuottajaa edustava henkilö sekä kaupungin omaa toimintaa edustava rehtori tai hänen valtuuttamansa henkilö. Palaverista tehdään muistio. Tuottajien ja kaupungin tekemä sopimus koululaisten iltapäivätoiminnan avustamisesta velvoittaa osallistumaan ohjauspalaveriin.

7 Lasta koskevien tietojen käsittely, salassapito ja luovuttaminen

Toiminnan järjestäjän tulee huolehtia siitä, että aamu- ja iltapäivätoiminnan tehtävissä toimivat henkilöt perehdytetään henkilötietojen käsittelyyn, salassapitoon ja vaitiolovelvollisuuteen

liittyviin säädöksiin.

Aamu- ja iltapäivätoiminnasta vastaavat ohjaajat ja muu henkilöstö eivät saa sivullisille ilmaista lasta tai hänen huoltajaansa koskevia salassa pidettäviä tietoja tai luovuttaa salassa pidettäviä asiakirjoja. Tietojen ilmaiseminen ja asiakirjan luovuttaminen on mahdollista vain huoltajan yksilöidyn suostumuksen perusteella. Perusopetuksesta ja siihen liittyvästä oppilashuollosta vastaavat henkilöt voivat luovuttaa aamu- ja iltapäivätoiminnasta vastaaville toiminnan asianmukaisen järjestämisen edellyttämät välttämättömät tiedot. Jos lapsi siirtyy toisen opetuksen järjestäjän järjestämään aamu- ja iltapäivätoimintaan, aikaisemman järjestäjän on salassapitosäännösten estämättä viipymättä toimitettava opetuksen tai toiminnan järjestämisen kannalta välttämättömät tiedot. Vastaavat tiedot voidaan antaa myös uuden opetuksen järjestäjän pyynnöstä.

Tiedot tehostetun ja erityisen tuen antamisesta, näihin liittyvät asiakirjat ja asiakirjoihin sisältyvät tiedot ovat salassa pidettäviä. Oppilasta koskevien salassa pidettävien tietojen luovuttaminen aamu- ja iltapäivätoiminnan henkilöstölle edellyttää huoltajan antamaa yksilöityä tiedon siirtolupaa.

